

Besedilo Konvencije o dostojnem delu v platformnem gospodarstvu, 2026 (št. 193)

NEURADNI PREVOD¹

Mednarodna konferenca dela

KONVENCIJA št. 193

Konvencija o dostojnem delu v platformnem gospodarstvu,
ki jo je sprejela konferenca na svojem 114. zasedanju v
Ženevi, 12. junija 2026

KONVENCIJA št. 193

¹ Verodostojno besedilo Konvencije št. 193 je v angleškem, francoskem in španskem jeziku dostopno na:
<https://wwwex.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/C193-authentic.pdf>

Konvencija o dostojnem delu v platformnem gospodarstvu

Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela,

ki jo je v Ženevi sklical Administrativni svet Mednarodnega urada za delo in se je 1. junija 2026 sestala na 114. zasedanju,

ob spoznanju, da narava in rast platformnega gospodarstva, predvsem digitalnih platform dela, močno spreminjata svet dela,

ob upoštevanju, da je platformno gospodarstvo ponudilo priložnosti za podjetja in poslovni razvoj, odprlo nove poti za formalizacijo takega dela ter ustvarilo priložnosti za delo in zaslužek,

ob priznavanju trenutnega pomanjkanja dostojnega dela v platformnem gospodarstvu,

ob upoštevanju, da so lahko pri čezmejnem poslovanju digitalnih platform dela stranke, delavci in platforme v različnih državah,

ob poudarjanju, da je zaradi posebnosti dela prek digitalnih platform dela primerno sprejeti posebne standarde, ki bodo skupaj z drugimi mednarodnimi standardi dela prispevali k uresničevanju dostojnega dela v platformnem gospodarstvu v celoti,

ob priznavanju vloge digitalnih platform dela ter mikro, malih in srednje velikih podjetij ter potrebe po podpiranju spodbudnega okolja za trajnostna podjetja in po spodbujanju poštene poslovne konkurence,

ob priznavanju razlik med državami članicami glede razvoja platformnega gospodarstva ter raznolikosti poslovnih modelov in delovnih ureditev,

po odločitvi, da sprejme nekatere predloge v zvezi z dostojnim delom v platformnem gospodarstvu pod peto točko dnevnega reda zasedanja in da se ti predlogi oblikujejo kot mednarodna konvencija,

sprejema 12. junija 2026 to konvencijo, ki se lahko imenuje Konvencija o dostojnem delu v platformnem gospodarstvu, 2026:

I.

Pomen izrazov

1. člen

V tej konvenciji:

- (a) izraz »digitalna platforma dela« pomeni pravno ali, kadar je to ustrezno po notranjem pravu, fizično osebo, ki prek digitalnih tehnologij s pomočjo avtomatiziranih sistemov odločanja:
 - (i) organizira in/ali omogoča opravljanje dela oseb za plačilo ali drug prejemek² za zagotovitev storitve na zahtevo prejemnika ali naročnika;
 - (ii) ne glede na to, ali se delo opravlja prek spleta ali na določeni geografski lokaciji;
- (b) izraz »delavec na digitalni platformi« pomeni osebo, zaposleno ali najeto za delo:
 - (i) za zagotovitev storitve, ki jo organizira in/ali omogoča digitalna platforma dela;
 - (ii) za plačilo ali drug prejemek³;
 - (iii) ne glede na razvrstitev njegovega zaposlitvenega statusa;
- (c) izraz »posrednik« pomeni pravno ali, kadar je to ustrezno po notranjem pravu, fizično osebo, ki ponuja delo delavcu na digitalni platformi:

² V verodostojnem besedilu v angleščini: *remuneration or payment*

³ V verodostojnem besedilu v angleščini: *remuneration or payment*

- (i) v okviru pogodbenega razmerja z digitalno platformo dela in delavcem na digitalni platformi ali
 - (ii) kot del podizvajalske verige med digitalno platformo dela in delavcem na digitalni platformi;
- (d) izraz »plačilo« ali »drug prejemek«⁴ pomeni znesek, ki po notranjih zakonih in drugih predpisih, kolektivnih pogodbah ali pogodbenih obveznostih pripada delavcu na digitalni platformi glede na razvrstitev zaposlitvenega statusa, v zameno za opravljeno delo. Plačilo⁵ ne zajema povračila izdatkov ali drugih stroškov delavcev na digitalni platformi pri opravljanju dela.

II.

Področje uporabe

2. člen

1. Ta konvencija se uporablja za:
 - (a) vse digitalne platforme dela;
 - (b) vse delavce na digitalni platformi, razen če ta konvencija ne določa drugače, tako v formalnem kot neformalnem gospodarstvu.
2. Ob posebno pomembnih težavah lahko vsaka članica po posvetovanju z reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev ter, če obstajajo, z organizacijami, ki zastopajo digitalne platforme dela in delavce na digitalni platformi, iz uporabe celotne konvencije ali njenega dela izvzame:
 - (a) omejene kategorije digitalnih platform dela ali
 - (b) omejene kategorije delavcev na digitalni platformi.
3. Ob izvzetju po drugem odstavku tega člena in kadar je to mogoče, članica sprejme ukrepe za postopno razširitev uporabe konvencije na ustrezne kategorije digitalnih platform dela ali delavcev na digitalni platformi.
4. Vsaka članica, ki uporabi možnost izvzetja iz drugega odstavka tega člena, v svojem prvem poročilu o uporabi konvencije, predloženem v skladu z 22. členom Ustave Mednarodne organizacije dela:
 - (a) navede omejene kategorije digitalnih platform dela ali delavcev na digitalni platformi, izvzete v skladu z drugim odstavkom tega člena;
 - (b) navede razloge za taka izvzetja ter opredelitev svojega prava in prakse v zvezi z izvzetimi kategorijami, pri čemer navede stališča posameznih organizacij iz drugega odstavka tega člena.
5. V svojih nadaljnjih poročilih o uporabi konvencije iz 22. člena Ustave članica opredeli morebitne ukrepe, sprejete za razširitev uporabe konvencije na ustrezne kategorije digitalnih platform dela ali delavcev na digitalni platformi.

III.

Temeljna načela in pravice pri delu

3. člen

Vsaka članica sprejme ukrepe za zagotovitev spoštovanja, spodbujanja in uresničevanja temeljnih načel in pravic pri delu v platformnem gospodarstvu, in sicer:

- (a) svobode združevanja in dejanskega priznanja pravice do kolektivnega dogovarjanja;
- (b) odprave vseh oblik prisilnega ali obveznega dela;

⁴ V verodostojnem besedilu v angleščini: "remuneration" or "payment"

⁵ V verodostojnem besedilu v angleščini: *Remuneration*

- (c) dejanske odprave dela otrok;
- (d) odprave diskriminacije glede zaposlovanja in poklicev;
- (e) varnega in zdravega delovnega okolja.

IV.

Varnost in zdravje pri delu

4. člen

1. Vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe za preprečevanje nesreč pri delu, poklicnih bolezni in morebitnih drugih okvar zdravja delavcev na digitalni platformi, ki izhajajo iz dela, so z njim povezane ali nastanejo med njegovim opravljanjem.
2. Pri sprejetju ukrepov iz prvega odstavka tega člena vsaka članica določi ustrezne naloge in odgovornosti državnih organov, digitalnih platform dela, delavcev na digitalni platformi in drugih ustreznih akterjev ob upoštevanju:
 - (a) dopolnjujoče narave takih odgovornosti;
 - (b) notranjih pogojev in prakse ter razvrstitve zaposlitvenega statusa delavcev na digitalni platformi;
 - (c) potrebe po oceni poklicnih tveganj ter sprejetju ustreznih preventivnih in zaščitnih ukrepov.

5. člen

Vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev, da imajo delavci na digitalni platformi pravico zapustiti delovno okolje, za katero upravičeno menijo, da pomeni neposredno in resno nevarnost za življenje ali zdravje, ne da bi zaradi tega utrpeli neupravičene posledice, ter dolžnost o tem nemudoma obvestiti digitalno platformo dela.

V.

Nasilje in nadlegovanje

6. člen

Vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe za učinkovito zaščito vseh delavcev na digitalni platformi pred nasiljem in nadlegovanjem v svetu dela, vključno z nasiljem in nadlegovanjem, ki se izvajata na spletu ali ju izvajajo tretje osebe, na primer stranke in naročniki.

VI.

Spodbujanje dostojnega dela

7. člen

Vsaka članica v svojih notranjih politikah in glede na notranje okoliščine uresničuje ukrepe za spodbujanje in ustvarjanje priložnosti za dostojno delo ter spodbujanje kariernega razvoja in razvoja veščin v platformnem gospodarstvu.

8. člen

Vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe za pospešitev formalizacije dela prek digitalnih platform dela, vključno z registracijo samozaposlenih delavcev.

VII.

Razvrstitev zaposlitvenega statusa delavcev na digitalni platformi

9. člen

Vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe, da zagotovi pravilno razvrstitev delavcev na digitalni platformi na podlagi obstoja ali neobstoja delovnega razmerja, predvsem glede na dejstva v zvezi z opravljanjem dela, plačilom ali drugim prejemkom⁶ delavca na digitalni platformi in ob upoštevanju posebnosti dela prek digitalnih platform dela.

VIII.

Plačilo ali drug prejemek⁷

10. člen

1. Vsaka članica sprejme ukrepe za zagotovitev, da se plačilo ali drug prejemek⁸, ki pripada delavcem na digitalni platformi po notranjih zakonih in drugih predpisih, kolektivnih pogodbah ali pogodbenih obveznostih, izplača pravočasno, v celoti, ob upoštevanju zakonitih odbitkov, v obsegu, ki ga dopuščajo notranji zakoni in drugi predpisi ali kolektivne pogodbe, ter z zakonitimi načini plačila, vključno z elektronskim nakazilom, kadar to dopuščajo notranji zakoni in drugi predpisi.
2. Vsaka članica z ustreznimi ukrepi tudi zagotovi, da delavci na digitalni platformi v delovnem razmerju:
 - (a) prejmejo plačilo⁹, katerega znesek, brez upoštevanja morebitnih napitnin ali drugih nagrad, v nobenem primeru ni nižji od veljavne zakonsko določene ali s pogajanjem dogovorjene minimalne plače, če ta obstaja;
 - (b) dobijo povrnjene, v skladu z notranjim pravom in prakso, izdatke in druge stroške, ki nastanejo pri opravljanju dela.
3. Vsaka članica prouči, ali se ukrepi, sprejeti predvsem po točki a drugega odstavka tega člena, uporabijo za delavce na digitalni platformi, ki niso v delovnem razmerju.

11. člen

Vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe, da od digitalnih platform dela zahteva pravočasno zagotavljanje točnih in razumljivih informacij delavcem na digitalni platformi o njihovem plačilu ali drugem prejemku¹⁰ in morebitnih odbitkih.

IX.

Socialna varnost

12. člen

Vsaka članica sprejme ukrepe za zagotovitev, da imajo delavci na digitalni platformi dostop do socialne varnosti pod pogoji, ki niso manj ugodni od tistih, ki veljajo za druge delavce z enako razvrščenim zaposlitvenim statusom.

⁶ V verodostojnem besedilu v angleščini: *remuneration or payment*

⁷ V verodostojnem besedilu v angleščini: *Remuneration or payment*

⁸ V verodostojnem besedilu v angleščini: *remuneration or payment*

⁹ V verodostojnem besedilu v angleščini: *remuneration*

¹⁰ V verodostojnem besedilu v angleščini: *remuneration or payment*

X.

Vpliv uporabe avtomatiziranih sistemov

13. člen

Vsaka članica od digitalnih platform dela zahteva, da delavce na digitalni platformi pred njihovo zaposlitvijo ali začetkom sodelovanja ter njihove zastopnike ali reprezentativne delavske organizacije in, če obstajajo, organizacije, ki zastopajo delavce na digitalni platformi, obvestijo o:

- (a) uporabi avtomatiziranih sistemov, ki temeljijo na algoritmih ali podobnih metodah, za spremljanje ali ocenjevanje dela ali sprejemanje odločitev v zvezi z delom;
- (b) obsegu, v katerem uporaba takih avtomatiziranih sistemov vpliva na delovne pogoje delavcev na digitalni platformi ali njihov dostop do dela.

14. člen

Vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev odgovorne uporabe avtomatiziranih sistemov na digitalnih platformah dela, kot je opredeljeno v točki a 1. člena, v skladu z obveznostmi držav članic, da se spoštujejo, spodbujajo in uresničujejo temeljna načela in pravice pri delu.

15. člen

- 1. Če odločitve sprejemajo avtomatizirani sistemi za odločanje, vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi od digitalnih platform dela zahteva, da delavcem na digitalni platformi na zahtevo in brez nepotrebnega odlašanja, ob upoštevanju razvrstitve zaposlitvenega statusa, zagotovijo dostop do:
 - (a) pisnega pojasnila pomembnih odločitev, ki negativno vplivajo na njihove delovne ureditve in dostop do dela;
 - (b) pregleda odločitve, če je to primerno, zaradi katerih delavcem na digitalni platformi ni bil izplačan kakršen koli znesek, je bil njihov račun začasno ukinjen ali deaktiviran ali je njihova zaposlitev ali sodelovanje z digitalno platformo dela prenehalo.
- 2. Pri izvajanju prvega odstavka vsaka članica zagotovi ustrezno vključenost človeka v digitalne platforme dela.

XI.

Varstvo osebnih podatkov in zasebnosti delavcev na digitalni platformi

16. člen

- 1. Vsaka članica vzpostavi učinkovite in ustrezne zaščitne ukrepe v zvezi z osebnimi podatki delavcev na digitalni platformi ter zagotovi, da se ti obdelujejo za zakoniti namen, za katerega se zbirajo, in da niso predmet nadaljnje obdelave na način, ki ni v skladu s pravicami in varstvom iz te konvencije.
- 2. Vsaka članica zagotovi, da imajo delavci na digitalni platformi pravico zahtevati dostop do svojih osebnih podatkov, ki jih obdelujejo digitalne platforme dela, ter pravico do popravka in izbrisa teh podatkov, v skladu z veljavno zakonodajo o hrambi podatkov.

XII.

Začasna ukinitve ali deaktivacija računa in prenehanje zaposlitve ali sodelovanja

17. člen

Vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe, da prepove začasno ukinitvev ali deaktivacijo računa delavca na digitalni platformi ali prenehanje njegove zaposlitve ali sodelovanja z digitalno platformo dela, če to temelji na diskriminatorni ali drugače nezakoniti podlagi.

XIII.

Pogoji zaposlitve ali sodelovanja

18. člen

Vsaka članica v skladu z notranjim pravom in prakso sprejme ukrepe za zagotovitev, da delavci na digitalni platformi prejmejo pravočasne, preverljive in lahko razumljive informacije o pogojih svoje zaposlitve ali sodelovanja.

19. člen

Priporočljivo je, da pogoje zaposlitve ali sodelovanja delavcev na digitalni platformi urejajo zakoni in drugi predpisi države, v kateri se delo opravlja, razen če drugače določajo notranji zakoni in drugi predpisi, mednarodni instrumenti ali večstranski ali dvostranski sporazumi, ob upoštevanju pogodbenih dogovorov.

XIV.

Zaščita migrantov in beguncev

20. člen

Vsaka članica sprejme ukrepe za preprečitev zlorab migrantov in beguncev ter zagotovitev ustrezne zaščite med postopkom njihovega zaposlovanja ali najema in dela kot delavcev na digitalni platformi.

XV.

Reševanje sporov in pravna sredstva

21. člen

Vsaka članica sprejme ukrepe za zagotovitev, da imajo delavci na digitalni platformi in digitalne platforme dela enostaven dostop do varnih, poštenih in učinkovitih mehanizmov za reševanje sporov ter do ustreznih in učinkovitih pravnih sredstev.

XVI.

Skladnost s predpisi in njihovo izvrševanje

22. člen

Vsaka članica sprejme ukrepe za vzpostavitev mehanizmov za zagotavljanje skladnosti z ustreznimi notranjimi zakoni in drugimi predpisi ter kolektivnimi pogodbami in njihovega izvrševanja.

XVII.

Izključitev manj ugodne obravnave

23. člen

Vsaka članica pri izvajanju konvencije sprejme ukrepe za zagotovitev, da imajo delavci na digitalni platformi zaščito, ki ni manj ugodna od tiste, ki jo imajo drugi delavci z enako razvrščenim zaposlitvenim statusom.

XVIII.

Izvajanje

24. člen

1. Vsaka članica izvaja določbe konvencije ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev z zakoni in drugimi predpisi ter kolektivnimi pogodbami, sodnimi odločbami, kombinacijo teh ali na kakršen koli drug način, ki je v skladu z notranjo prakso.
2. Vsaka članica izvaja določbe konvencije v zvezi z digitalnimi platformami dela in posredniki, ki delujejo na njenem ozemlju, ter z delavci na digitalni platformi, ki delajo na njenem ozemlju.
3. Kadar je uporaba posrednikov dovoljena, članice določijo in razdelijo ustrezne odgovornosti digitalnih platform dela in posrednikov za zagotovitev skladnosti z določbami konvencije.
4. Pri izvajanju te konvencije vsaka članica sprejme ustrezne ukrepe za zaščito poslovno občutljivih informacij digitalnih platform dela.

XIX.

Normativni jezik

25. člen

V tej konvenciji generična moška oblika ni izključujoča in vključuje tudi ženske, razen če ni iz sobesedila jasno drugače.

XX.

Končne določbe

26. člen

Listine o ratifikaciji te konvencije se pošljejo generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo v registracijo.

27. člen

1. Ta konvencija zavezuje samo tiste članice Mednarodne organizacije dela, katerih ratifikacije so registrirane pri generalnem direktorju Mednarodnega urada za delo.
2. Veljati začne dvanajst mesecev po dnevu, ko sta pri generalnem direktorju registrirani ratifikaciji dveh članic.

3. Potem začne ta konvencija veljati za vsako članico dvanajst mesecev po dnevu registracije njene ratifikacije.

28. člen

1. Članica, ki je ratificirala to konvencijo, jo lahko odpove po poteku desetih let po dnevu, ko je prvič začela veljati, z aktom, ki ga pošlje v registracijo generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo. Odpoved začne veljati eno leto po dnevu registracije.
2. Vsaka članica, ki je ratificirala to konvencijo in v enem letu po poteku desetletnega obdobja iz prejšnjega odstavka ne uveljavi pravice do odpovedi po tem členu, ostane zavezana za nadaljnje desetletno obdobje, potem pa jo lahko pod pogoji iz tega člena odpove v prvem letu vsakega novega desetletnega obdobja.

29. člen

1. Generalni direktor Mednarodnega urada za delo uradno obvesti vse članice Mednarodne organizacije dela o registraciji vseh ratifikacij, izjav in odpovedi, ki so jih poslale članice organizacije.
2. Ko generalni direktor uradno obvesti članice organizacije o registraciji zadnje poslane ratifikacije, potrebne za začetek veljavnosti, jih opozori tudi na dan začetka veljavnosti te konvencije.

30. člen

Generalni direktor Mednarodnega urada za delo zaradi registracije v skladu s 102. členom Ustanovne listine Organizacije združenih narodov sporoči generalnemu sekretarju Združenih narodov vse podatke o vseh ratifikacijah, izjavah in odpovedih, registriranih v skladu z določbami prejšnjih členov.

31. člen

Kadar meni, da je treba, Administrativni svet Mednarodnega urada za delo predloži Generalni konferenci poročilo o izvajanju te konvencije in prouči, ali je primerno na dnevni red konference uvrstiti vprašanje o njeni spremembi.

32. člen

1. Če konferenca sprejme novo konvencijo, ki spreminja to konvencijo, in če z novo konvencijo ni določeno drugače:
 - (a) ratifikacija nove, spremenjene konvencije, ki jo ratificira posamezna članica, zanjo *ipso iure* povzroči takojšnjo odpoved te konvencije ne glede na določbe 28. člena, če in ko nova, spremenjena konvencija začne veljati;
 - (b) od dneva začetka veljavnosti nove, spremenjene konvencije ta konvencija članicam ni več na voljo za ratifikacijo.
2. Ta konvencija vsekakor še naprej velja v sedanji obliki in vsebini za tiste članice, ki so jo ratificirale, niso pa ratificirale spremenjene konvencije.

33. člen

Angleška, francoska in španska različica besedila te konvencije so enako verodostojne.

Zgornje besedilo je verodostojno besedilo konvencije, ki jo je pravilno sprejela Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela na svojem 114. zasedanju, ki je bilo v Ženevi in se je končalo 12. junija 2026.

V POTRDITEV TEGA sva to podpisala 12. junija 2026:

Predsednik konference

JUAN CASTILLO

Generalni direktor Mednarodnega urada za delo

GILBERT F. HOUNGBO